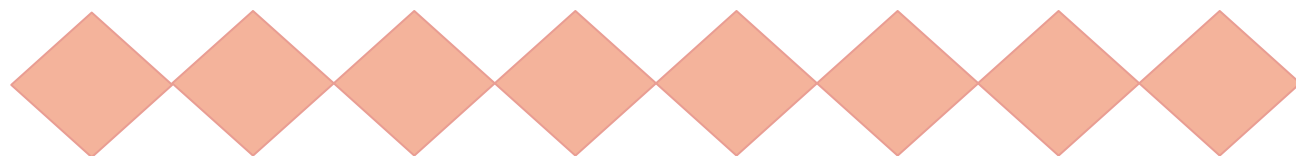

„Bendradarbiavimo strategijos – įtraukiantysis mokymas(is) mokinio pažangai pasiekti“

PRANEŠIMĄ PRISTATO VAŠKŲ GIMNAZIJOS MOKYTOJOS
KRISTINA PRAKOPIENĖ IR NIDA BUTĖNIENĖ

2022-06-15

Anot Andreas Helmke, pamokos proceso kokybė lemia pamokos sėkmę. Tačiau „norint, kad mokymasis bendradarbiaujant pasiektų tikrąjį savo veiksmingumo laipsnį, jis turi peraugti į mokymosi kultūrą. Tam nepakanka kartkartėmis taikyti mokymosi bendradarbiaujant metodus, reikia iš pagrindų pertvarkyti pamoką...“

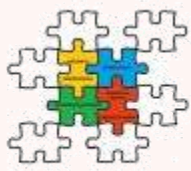
(Bruning, L.; Saum T. Mokymasis bendradarbiaujant)

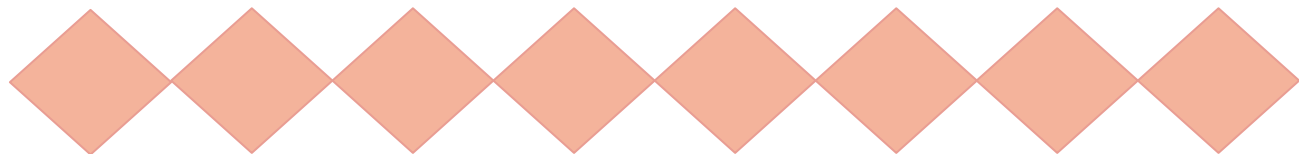
KODĖL?

- 2018 m. NMVA išorinio vertinimo ataskaita: pusėje stebėtų pamokų taikyti tradiciniai ugdymo metodai.
- 2019 m. gimnazijos mokinių apklausa: tik 35 proc. mokinių teigė, kad dominuoja mokytojas konsultantas.
- 2020 m. 83 proc. mokytojų savianalizėse nusakė poreikį tobulintis mokinių mokymo(si) srityje išskirdami: bendradarbiavimo aktyviuosius mokymo(si) metodus, bendrųjų kompetencijų ugdymą, visų mokinių įtraukimą į pamokos veiklą.

Gimnazijos bendruomenė nusprendė kelti mokytojų kvalifikaciją nukreipiant savo veiklas į darnų mokymąsi ir patirties pasidalijimą apie mokinių mokymą(si) bendradarbiaujant įvairiomis aplinkybėmis, įvairios sudėties ir dydžio grupėse, pagalbą mokiniui, maksimaliai išnaudojant gimnazijos edukacines erdves, įrengtos funkcionaliosios klasės galimybes.

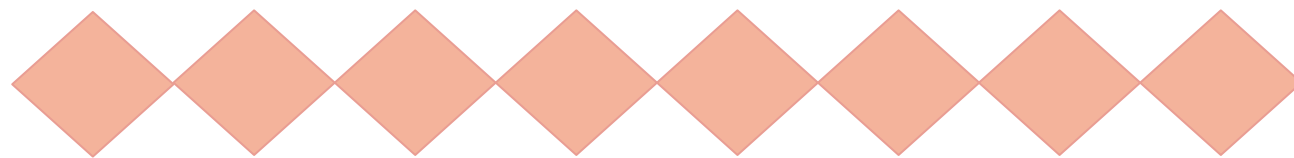

Mūsų veikla

- 2021 m. visi 1-12 klasėse mokantys mokytojai (25 mokytojai) dalyvavo 40 valandų programoje: „Mokymo(si) bendradarbiaujant strategijos, taikant skirtingas mokymo(si) formas ir būdus“ (išorės lektoriai).
- Vaškų gimnazijos lyderių grupė parengė 40 val. programą „Bendradarbiavimo strategijos – įtraukiantysis mokymas(is) mokinio pažangai pasiekti“ (keturių gimnazijos lyderių grupė), kurią sudarė 3 moduliai (du – 20 val. teoriniai, vienas - 20 val. praktinis).

Vaškų gimnazijos pedagogai dalyvauja „Kokybės krepšelio“ projekte. Jau įvyko 8 mokymų ciklas „Šiuolaikinė mokymo/ mokymosi paradigma“

Programos rengėjos ir vykdytojos:

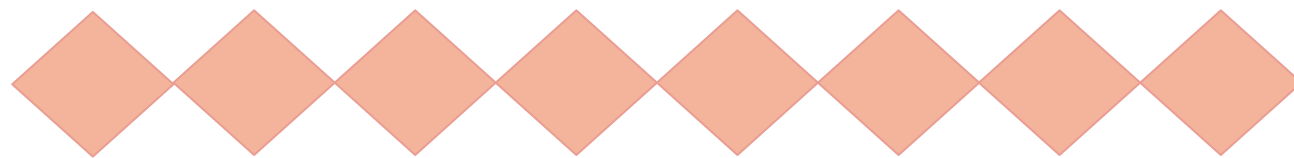
Jurgita Vaitiekūnienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui

Kristina Prakopienė, specialioji pedagogė-logopedė

Rita Čypienė, lietuvių kalbos ir literatūros, rusų kalbos mokytoja

Nida Butėnienė, matematikos mokytoja

Programos turinys – 3 moduliai

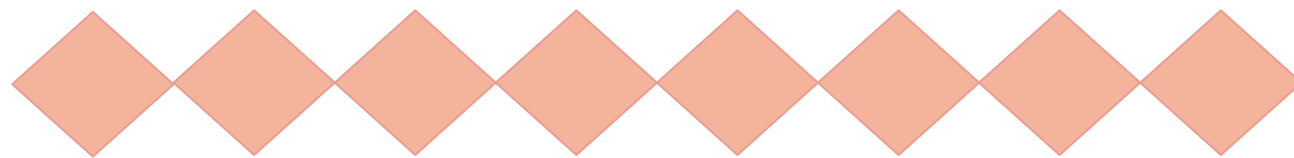
I modulis- Švietimo kaitos kontekstas ir bendradarbiavimo reikšmingumas besimokančiai visuomenei

Besimokančiųjų sąveikos modelis – **bendradarbiavimas**. Mokymo(si) bendradarbiaujant sąvoka, esminiai **principai**. Mokymo(si) bendradarbiaujant **aktualumas**.

Bendradarbiavimas pamokoje **kaip sistema**, jo organizavimo esminiai principai, nuostatos, aplinka, technikos.

Pedagogo ir mokinio **atsakomybių** persiskirstymas. Mokymosi **elgsena** taikant mokymąsi bendradarbiaujant. Teigiama tarpusavio priklausomybė dirbant grupėje.

Individualių mokymosi **tikslų nustatymas** besimokančiųjų sąveikos modelyje-bendradarbiavime. **Užduotys**, skatinančios individualumo ir bendradarbiavimo integralumą.

II modulis – Mokinių mokymas(is) bendradarbiaujant, į ugdymo procesą įtraukiant diferencijavimą, individualizavimą ir personalizavimą.

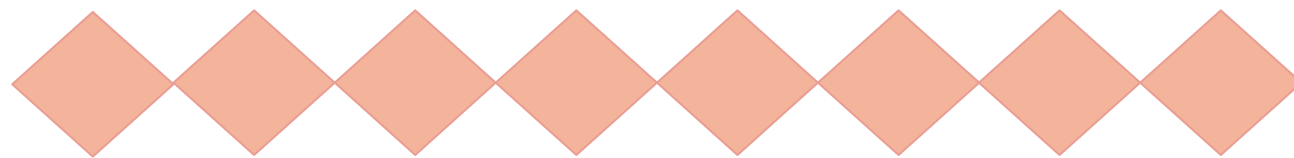
Pamokos **uždavinio** ir sėkmės **kriterijų** dermė su įsi/vertinimu.

Taisyklės. Susitarimų mokant(is) bendradarbiavimo metodais svarba. Įprastinės ir bendradarbiaujančios **grupės skirtumai**.

Bendradarbiavimo **grupių kūrimo** principai: diferencijavimas, individualizavimas ir personalizavimas pagal skirtingus ugdymo poreikius, skirtingus mokymosi pasiekimus, mokymosi tempą, skirtingus interesus. Kaip mokinius suskirstyti poromis ir grupėmis?

Sėkmės kriterijai besimokančiųjų sąveikai: kaip mokiniai sužinos, ar pasiekiau, kaip mokytojas sužinos, ar mokiniai išmoko? Formuojamasis vertinimas.

Darbų, atliktų grupėje, vertinimas, vertinimo būdai. Kaip planuoti mokymosi veiklą ir kokių veiksmų imtis, kad pasisektų? **Grižtamasis ryšys**, kuris skatina tolesnį mokymąsi.

III modulis - Bendradarbiavimo metodai, skatinantys aktyvų mokinių mokymą(si).

Pamokos **planavimas**. Priemonių parengimas. Užduočių struktūrizavimas.

Kaip **tinkamai parinkti** bendradarbiavimo metodą? Taktikos, kai reikia mažai pasiruošimo ir priemonių.

Taktikos, kai reikia daugiau pasiruošimo ir priemonių. Mokinių pristatymai.

Metodai darbui porose, grupėse (savanorystės metodas, Savaitės draugas, Durstinys, Padėkliukas, Voratinklio metodas, Teksto skaitymas ir suvokimas porose, Trijų žingsnių interviu, pagal mokymosi lygius)

Praktinio modulio metu mokytojai konsultantai **organizavo** mokymo(si) pamoką taikant bendradarbiavimo strategijas, kai mokytojai buvo mokinių vaidmenyse. Kiekvienas mokytojas konsultantas **pravedė** pamokas pademonstruodamas ne mažiau kaip 2 bendradarbiavimo metodus.

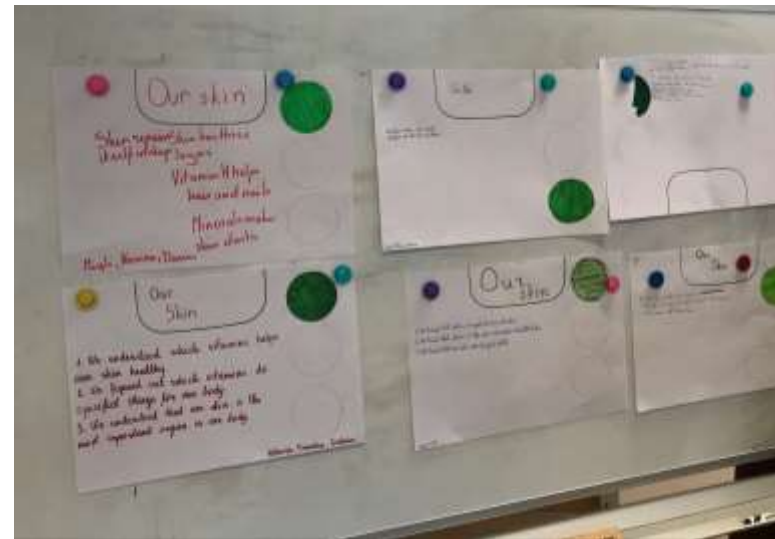

Mokytojai **išmoko** naujas bendradarbiavimo strategijas: Padėkliukas, 6 skrybėlių metodas, Durstinys, Sūkurys, Mokymosi tempo duetas, Koncentriniai ratai, ŽNS, Karuselė ir kt.

<p><u>I know</u></p> <p>GM The future of food</p> <p><i>10</i></p>	<p><u>I learned</u></p> <p>POISON BAK</p> <p><i>10</i></p>
<p><u>I know</u> we know that it's Aliens.</p> <p>Aliens plants!</p> <p><i>10</i></p>	<p><u>I learned</u></p> <p>POISONOUS MUSHROOMS</p> <p><i>10</i></p>

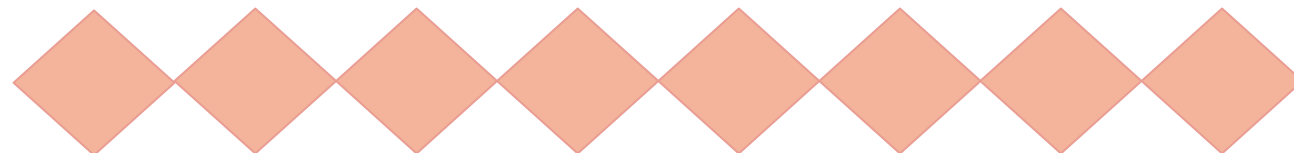

100 proc. mokytojų dalyvavo mėnesį trukusioje veikloje
„Kolega-kolegai“, kai bendradarbiaujančius du-tris mokytojus
konsultavo konkretų praktinį metodą mokęs mokytojas konsultantas.

**Sudarytas bendradarbiavimo metodų mokymosi
grafikas, sukurtas stebėjimo protokolas**

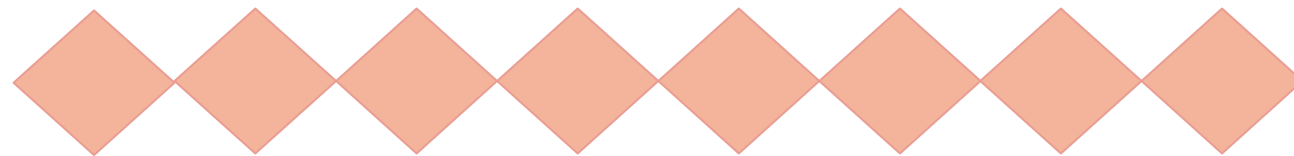

KOLEGA KOLEGAI "BENDRADARBIAVIMO METODAI" MOKYMOSI GRAFIKAS

2021-11-10 – 12-10

		Lapkričio 10 d. (trečiadienis)	Lapkričio 11 d. (ketvirtadienis)	Lapkričio 12 d. (penktadienis)
		Lietuvių k. 12 kl., 5 pamoka (V. Lipinskienė, A. Vegienė, J. Vaitiekūnienė). Padėkliukas P	Matematika 5 kl., 4 pamoka (N. Butėnienė, I. Lauksėdienė, K. Prakopienė). Durstinys kitaip, Klaidų taisymas	-
Lapkričio 15 d. (pirmadienis)	Lapkričio 16 d. (antradienis)	Lapkričio 17 d. (trečiadienis)	Lapkričio 18 d. (ketvirtadienis)	Lapkričio 19 d. (penktadienis)
Geografija 9 kl., 1 pamoka (A. Vaitiekūnas, J. Vaitiekūnienė, K. Prakopienė). Durstinys	Lietuvių kalba 7 kl., 2 pamoka (A. Vegienė, V. Lipinskienė, J. Vaitiekūnienė). Padėkliukas Fizika 10 kl., 4 pamoka (L. Mockūnas, J. Paušienė, R. Čypienė). ŽNS P	-	Istorija 8 kl., 6 pamoka (J. Vaitiekūnienė, A. Vaitiekūnas K. Prakopienė). Durstinys P	Rusų k. 8 kl., 6 pamoka (R. Čypienė, K. Prakopienė). ŽNS
Lapkričio 22 d. (pirmadienis)	Lapkričio 23 d. (antradienis)	Lapkričio 24 d. (trečiadienis)	Lapkričio 25 d. (ketvirtadienis)	Lapkričio 26 d. (penktadienis)
Muzika 6 kl., 1 pamoka (A. Grigaliūnienė, D. Balčiūnienė, N. Butėnienė). Koncentriniai ratai	Matematika 8 kl., 1 pamoka (I. Lauksėdienė, N. Butėnienė). Durstinys, Klaidų taisymas	Istorija 6 kl., 4 pamoka (J. Vaitiekūnienė, A. Vaitiekūnas). Padėkliukas	Finansinis raštingumas 6 kl., 6 pamoka (I. Lauksėdienė, I. Beinorienė, N. Butėnienė). Karuselė, Testas P	Anglų 7 kl., 1 pamoka (B. Lungienė, R. Streičiūnienė, K. Prakopienė). Durstinys
Tikyba 9 kl., 4 pamoka (D. Balčiūnienė, A. Grigaliūnienė, N. Butėnienė). Koncentriniai ratai	Pasaulio pažinimas 2 kl., 2 pamoka (I. Račkauskienė, L. Rupškaitytė, N. Butėnienė). Koncentriniai ratai			
Geografija 7 kl., 6 pamoka (A. Vaitiekūnas, J. Vaitiekūnienė). Padėkliukas	Chemija 8 kl., 4 pamoka (J. Paušienė, O. Strazdienė, K. Prakopienė). Durstinys			
	Etika 11–12 kl., 5 pamoka			

PAMOKOS STEBĖJIMO PROTOKOLAS
Bendradarbiavimo strategijų taikymas pamokose

Dalykas _____ *Klasė* _____ *Data* _____ *Mokinių skaičius* _____

Vieta (mokymosi erdvė) _____

Naudojamas(-i) bendradarbiavimo strategijų metodas(-ai) _____

Bendradarbiavimo pasirinkta socialinė forma: poroje, grupėje, kaitaliojamas su savarankiško darbo faze (pabraukti), kita _____

Pamokos tema _____

Pamokos (mokymosi) uždavinys (pildoma visų kolegialios grupės mokytojų sutarimu) _____

Pamoką planavo (eiga, metodus, užduotis, priemonės):

1. _____ (mokytojas)

2. _____ (mokytojas)

3. _____ (mokytojas)

Pamoką vedė: _____ (mokytojas)

Pamoką stebėjo ir formą pildė: _____ (mokytojas)

Stebimi pamokos požymiai	Pastebėjimas					Pastabos
	Aiškūs, konkretūs	Iš dalies pastebėti	Neaiškūs, nekonkretūs	Netikslingas	Nepastebėti	
Suskirstymas grupėmis						
Pasiskirstymas pareigomis grupėje						
Supažindinimas su taisyklėmis						
Mokomosios aplinkos parengimas (suolai)						
Individualių/grupinių užduočių parengimas						
Laiko uždutims skyrimas						
Vertinimo kriterijų nusakymas						
Individualus grupės narių bendradarbiavimo vertinimas						

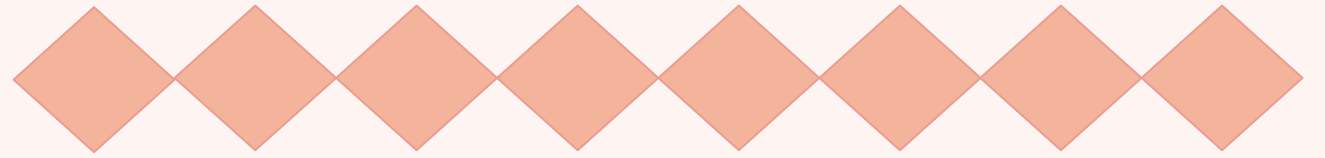
„Kolega – kolegai“ (2021 m. lapkritis- gruodis)

Mokymosi pamokų skaičius- 34.

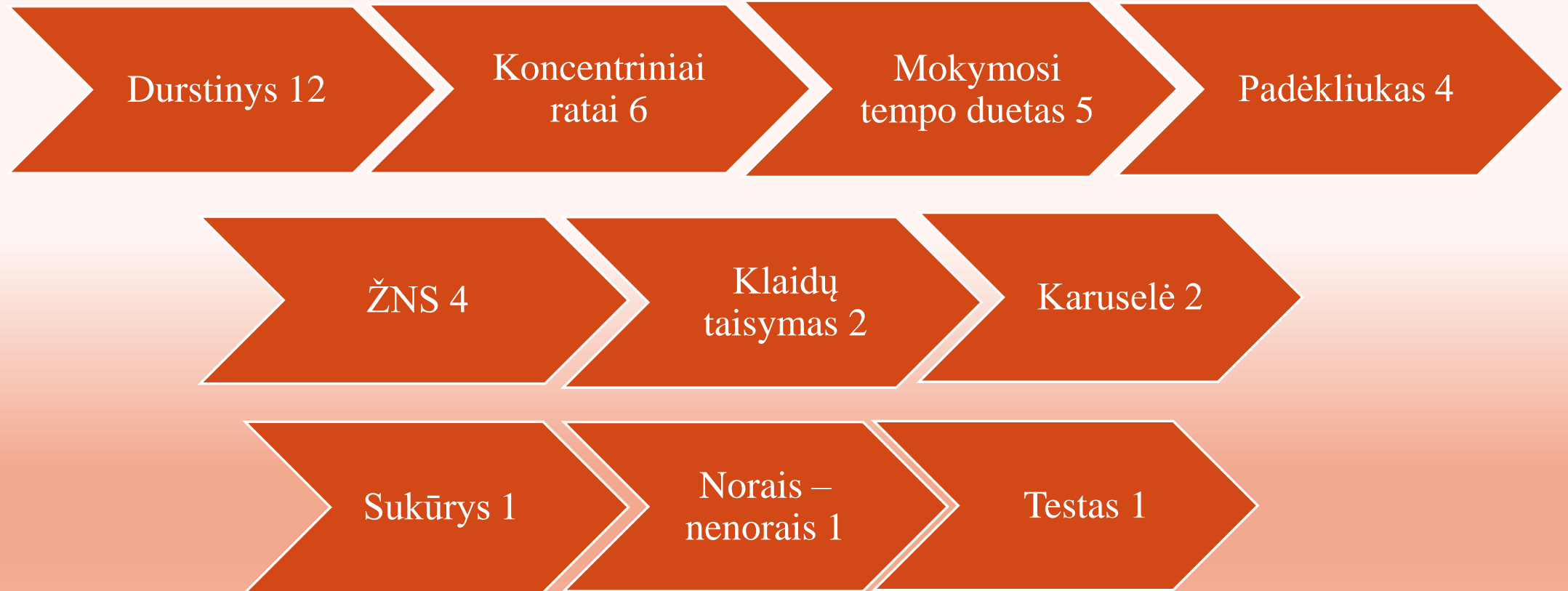
Bendradarbiavimo metodus išbandė 23 pedagogai.

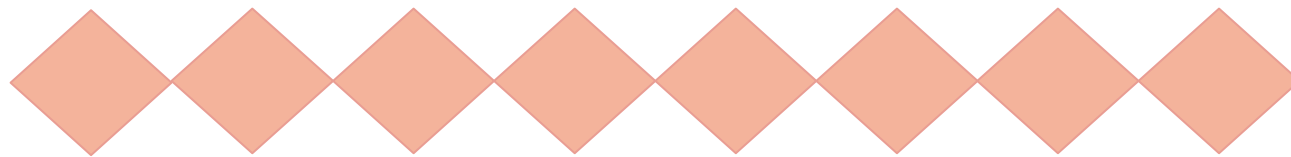
4 konsultantės: Nida, Jurgita, Rita ir Kristina konsultavo mokytojus

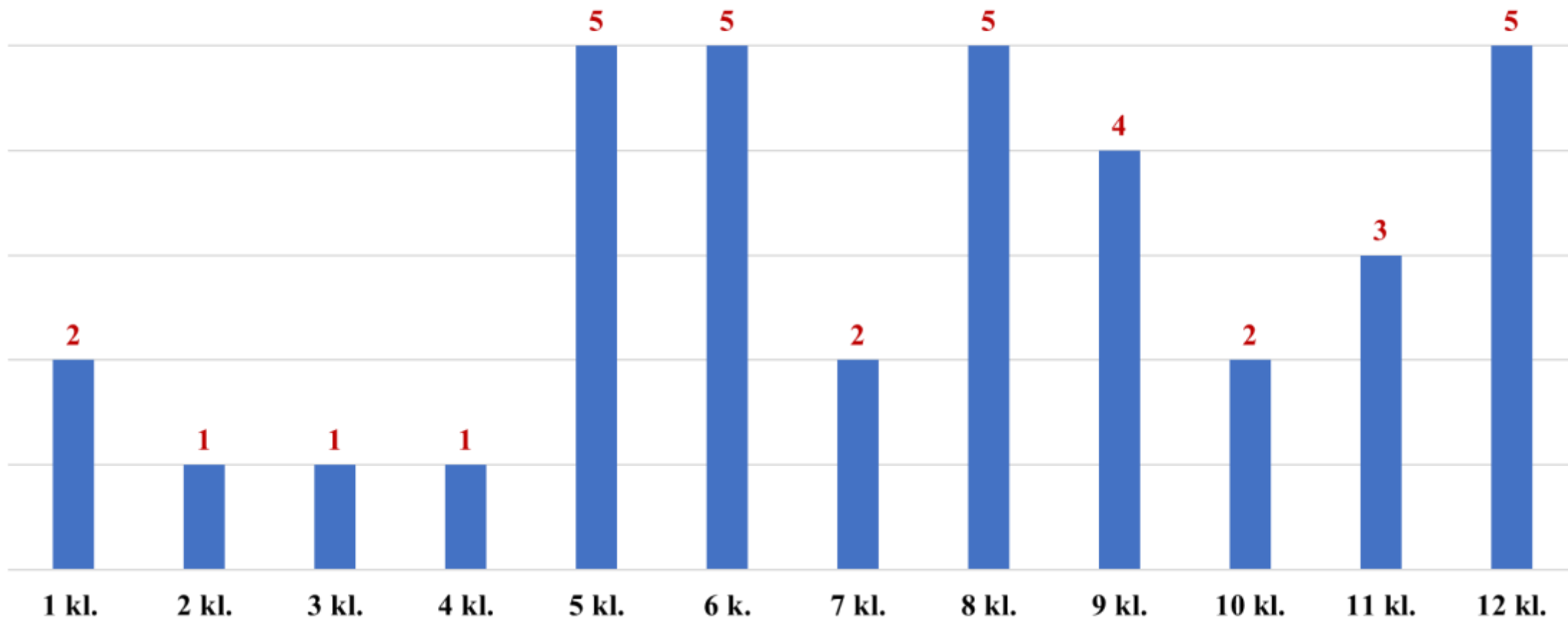

Išbandyti metodai

Kokiose klasėse ir kiek išbandyta metodų?

Ką gero pastebėjo kolegos pamokose, taikant bendradarbiavimo metodus?

Teikė papildomas užduotis **gabesniems** mokiniams.

Suskirstytos **grupės** pagal gebėjimus.

Diferencijuotos užduotys.

Savęs ir kitų grupės narių **vertinimas**.

Pagalbą gavo **kiekvienas** mokinys.

Mokytojas- **stebėtojas**.

Visi mokiniai **įtraukti** į pamoką.

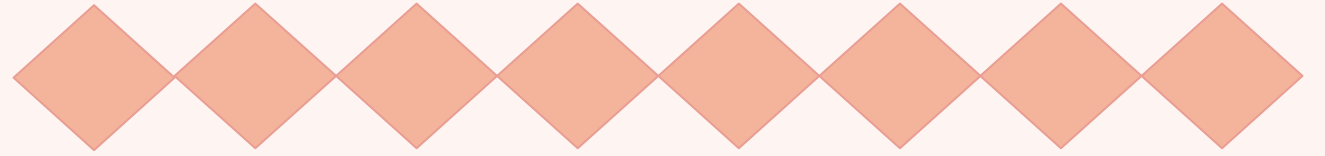
Silpnesni mokiniai mokosi iš stipresnių.

Pamokos pradžioje nusakyti vertinimo **kriterijai**.

Užduotis atlieka pagal individualų mokymosi **tempą**.

Užduočių pasiruošta **pakankamai**.

Naudotas **formuojamasis** vertinimas.

Metodo **technika** naudojama tikslingai.

Aplinka išnaudota maksimaliai.

Metodas „**prigijimo**“ procese.

Girdimasis ir regimasis **informacijos** perteikimas.

Keli **šaltiniai** informacijai rinkti.

Mokytojos **vaidmuo-** koordinuoti, padėti įsivertinti.

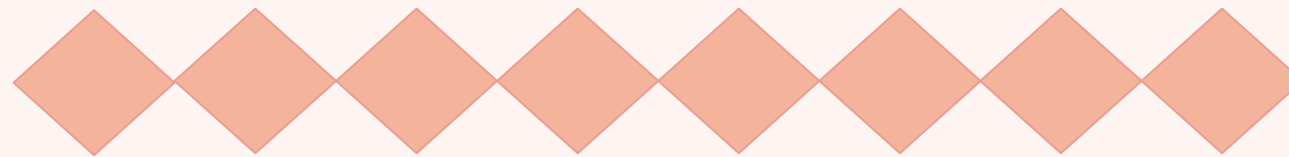
Aiškios, konkrečios **taisyklės**.

Mokytojo **pagalba** dirbant grupėse.

Kryptingas ir įdomus **suskirstymas** grupėmis.

Žaismingumas, aktyvumas, azartas.

Įtrauktas mokytojas.

Ką reiktų pagerinti, keisti?

Aiškiau **paaiškinti** užduotis,
paryškinant raktinius žodžius.

Mažinti nereikšmingų darbų kiekį.

Turėti daugiau **priemonių**, kad visi
mokiniai būtų užimti.

Gerai **apgalvoti** mokytojo vaidmenį,
vykdant darbo rezultatų priežiūrą.

Kad liktų laiko įsivertinimui- **mažinti**
užduočių kiekį.

Planuoti laiką, nes pritruko jo užduotims
atlikti ir įsivertinti.

Reiktų, kad kiekviena **grupė pristatytų**,
ką nori sužinoti.

Galėtų būti ryškesni **vaidmenys** grupėse.

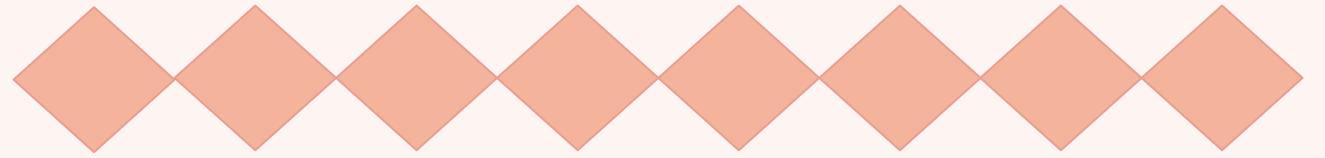
Išvados po veiklos „Kolega- kolegai“

Išbandyti įvairūs bendradarbiavimo metodai yra **pasiteisinę**.

Naujai pamokai labiausiai tinka Padėkliuko, ŽNS, Durstinio, Sūkurio metodai.

Pamokos, skyrius **apibendrinimui, įtvirtinimui** tinka Mokymosi tempo dueto, Koncentrinių ratų, Klaidų taisymo, Testo metodai.

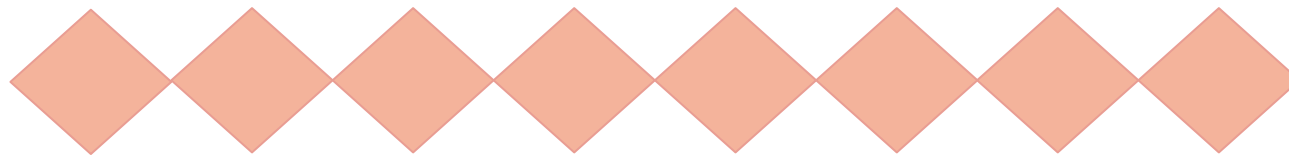

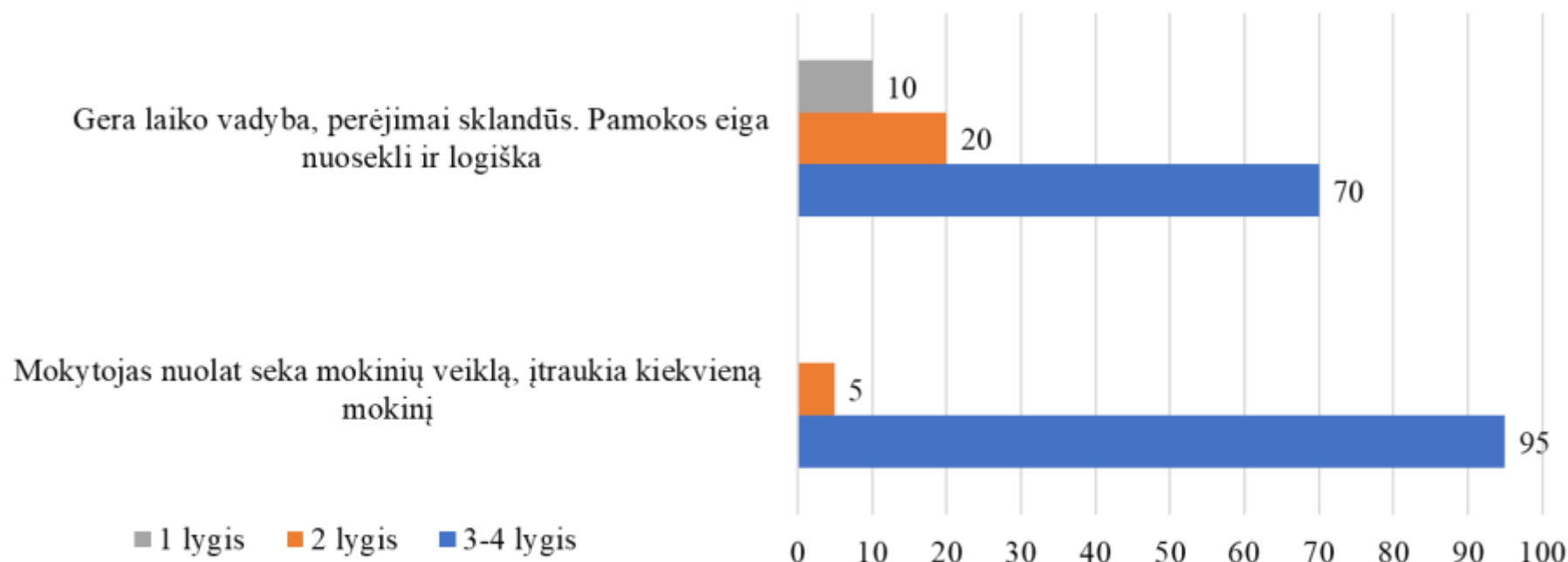
Po priemonės „Kolega – kolegai“ vadovai organizavo **pamokų stebėseną**, kad įvertintų bendradarbiavimo metodų taikymo pamokoje privalumus ir trūkumus, organizuotas dialogas, kas sekėsi, ką patyrėme, ką keistume ar tobulintume.

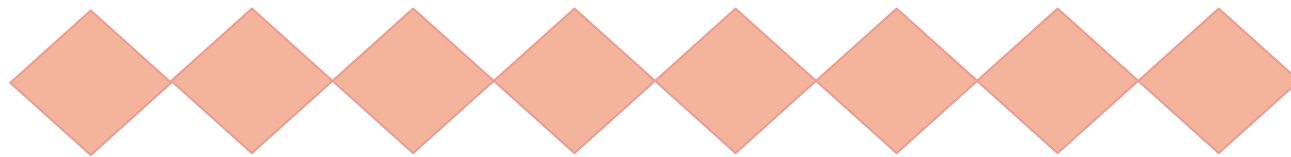
Stebėtos 40 pamokų.

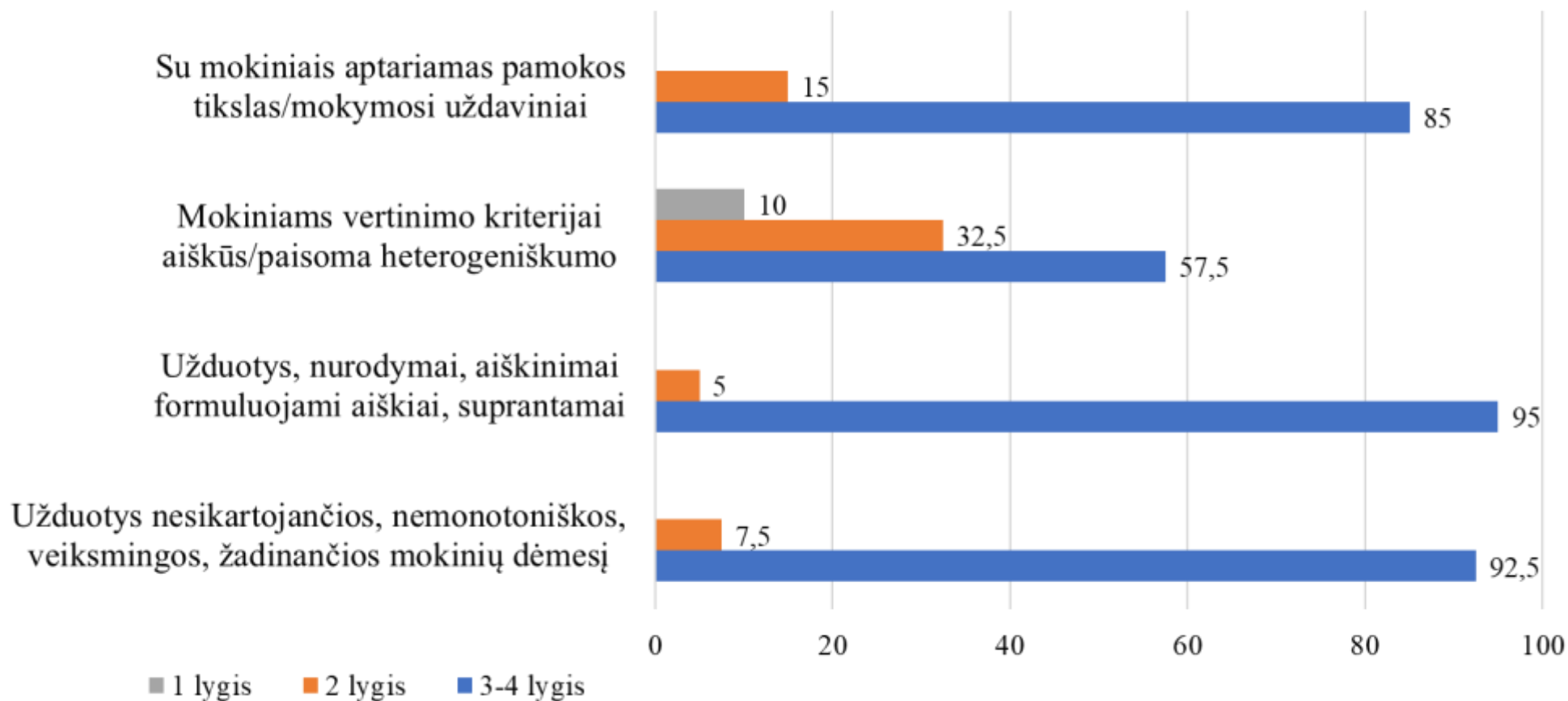

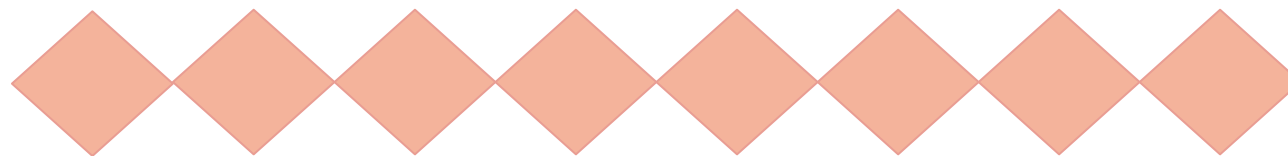
Pamokos eiga sklandi, veikiantys mokytojų ir mokinių susitarimai ir taisyklės, laiko paskirstymas, mokomoji medžiaga yra paruošta ir aiškiai išdėliota, pasirinkta tinkama erdvė mokinių veiklai.

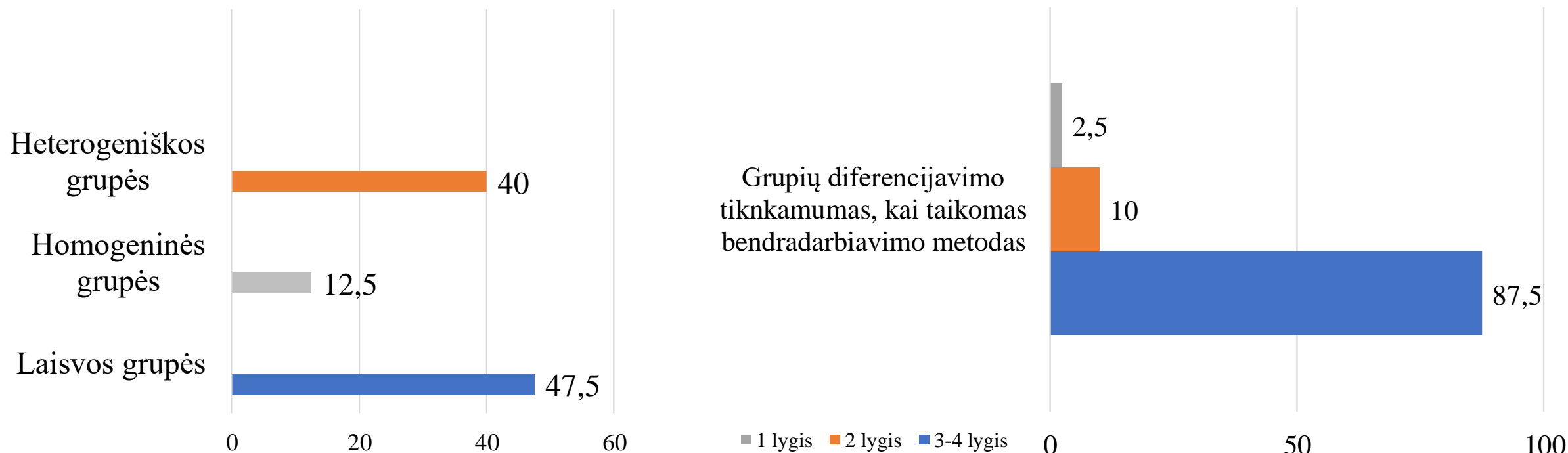

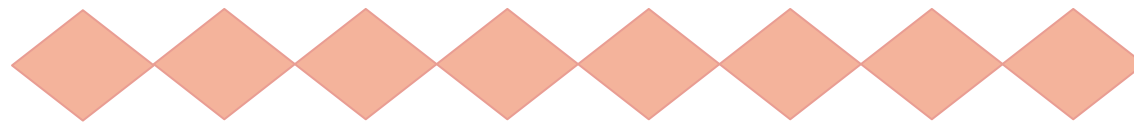
Pamokos uždavinį, vertinimo kriterijus mokytojai įvardija ir aptaria su mokiniais

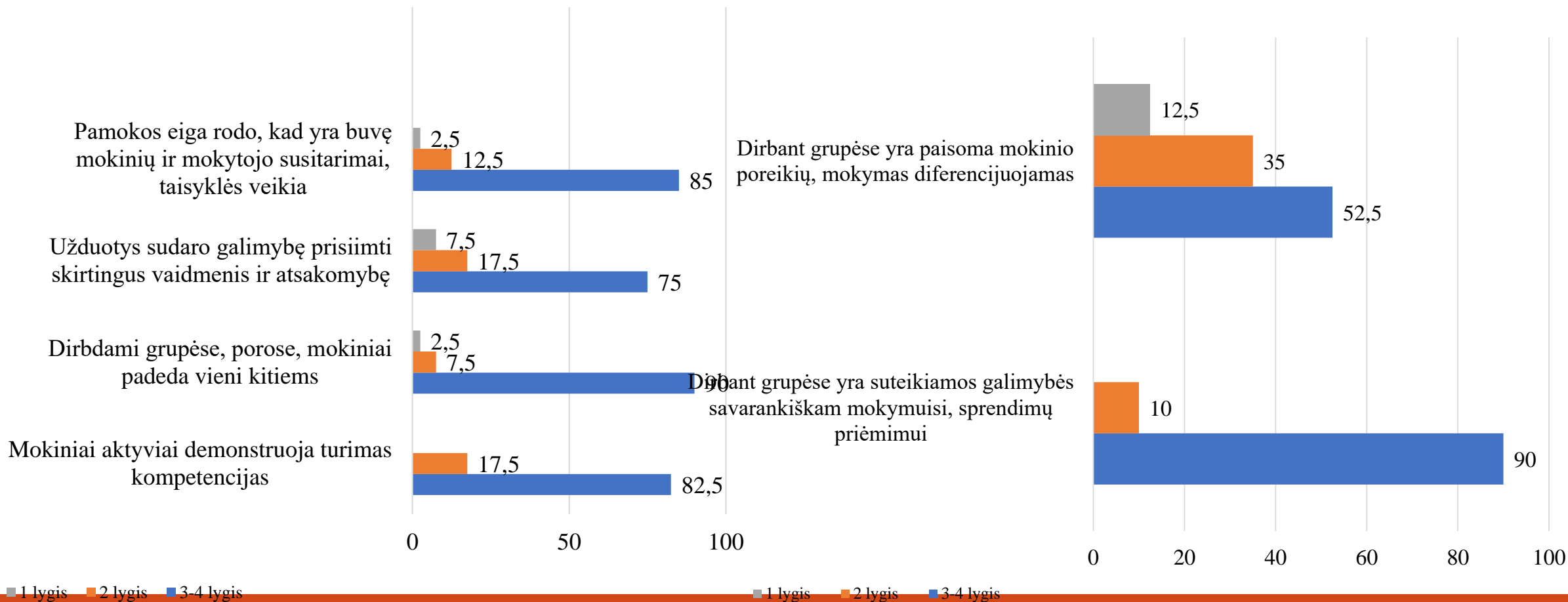

Grupių diferencijavimas, kai dirbama bendradarbiaujant

Mokymosi socialumas

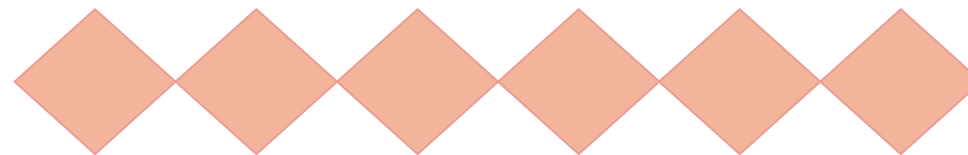

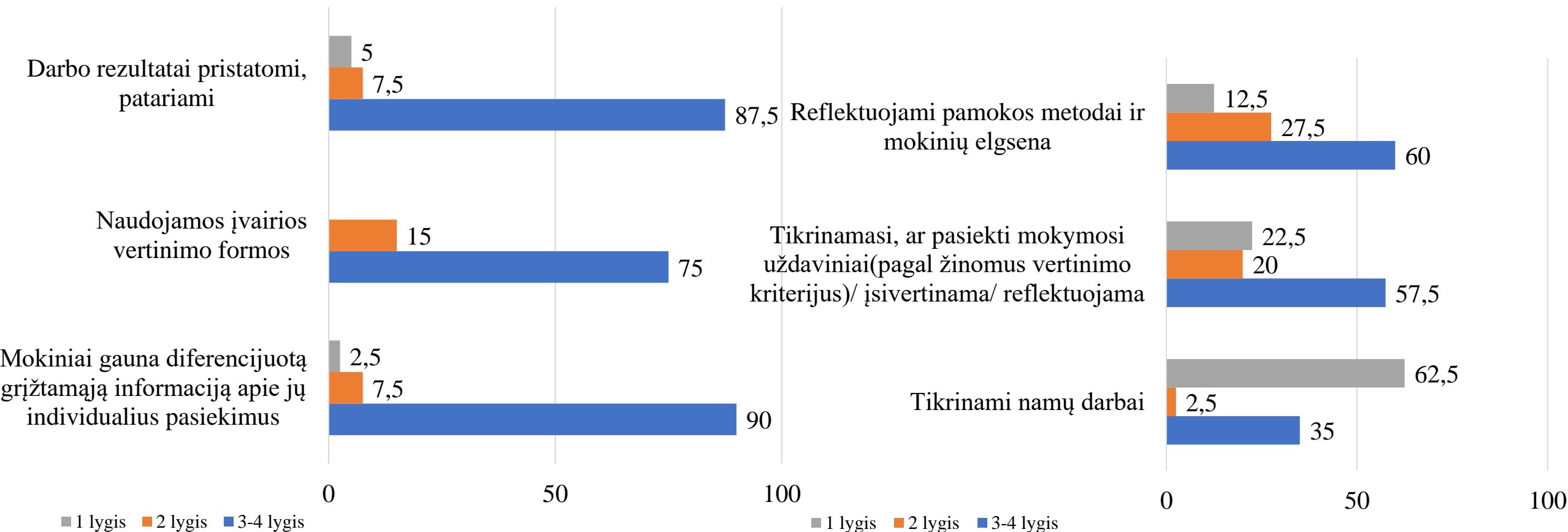
Beveik visose pamokose, kai mokiniai mokosi bendradarbiaudami, mokytojas **sudaro sąlygas** mokiniams patiems planuoti ir įgyvendinti savarankiško mokymosi proceso dalis, kai dirbama grupėje ar poroje arba individualiai.

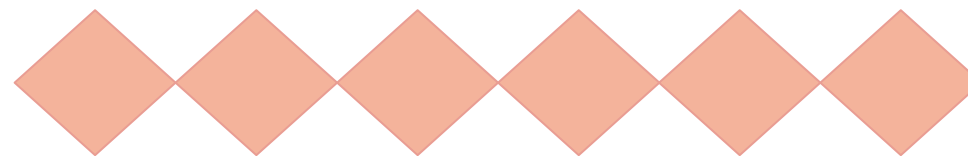
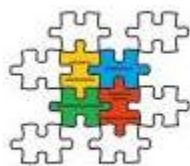
Dažnai mokytojai suteikia mokiniams **grįžtamąją informaciją** apie jų atliktas patyrimines ar praktines užduotis, grupinio darbo tarpinius rezultatus.

Mokytojai **pakankamai laiko skiria** mokiniams įsivertinti pagal pamokos pradžioje pateiktus kriterijus arba kokybinę/kiekybinę pasiekimų lygių skalę.

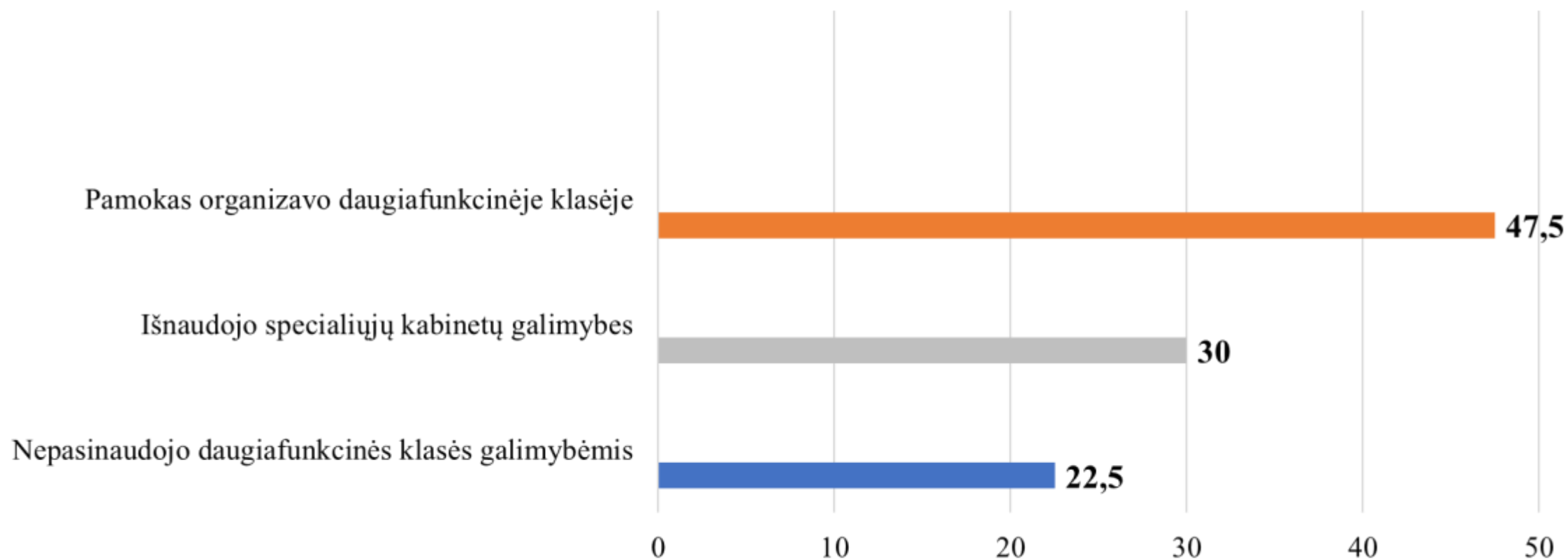

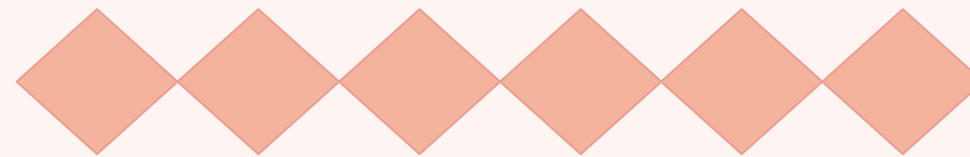
Vertinimas/ įsivertinimas/refleksija

Daugiafunkcinės klasės erdvės ir priemonių panaudojimas

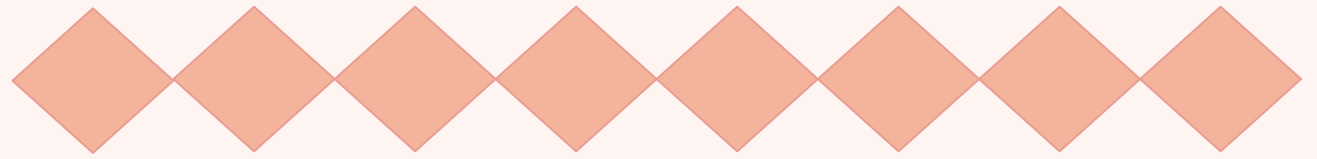
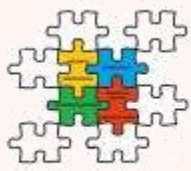

Džiaugiamės

- Mokymui(si) palankiu mikroklimatu (100 proc.)
- Užduotys, nurodymai mokiniams formuluojami suprantamai (95 proc.)
- Taikyti metodai žadina mokinių dėmesį, jie įdomūs ir veiksmingi, mokiniai aktyviai įsitraukia (92,5 proc.)
- Mokytojai pamokoje naudojo bendradarbiavimo strategijas (90 proc.)
- Dirbdami grupėse, porose mokiniai padeda vieni kitiems (90 proc.)
- Mokytojai seka mokinių veiklą, įtraukdami juos į mokymą(si) (90 proc.)

Tobulinsime

- Vertinimo/įsivertinimo kriterijų nusakymą (57,5 proc.)
- Užduočių pateikimą skirtingų poreikių mokiniams, jas diferencijuojant, individualizuojant, personalizuojant (52,5 proc.)
- Laiko vadybą (70 proc.)

Išvados po pamokų stebėsenos

- Vaškų gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo duomenys bendradarbiavimo strategijų tematika: 32 proc. mokytojų teigia **galintys pasidalinti patirtimi** su kolegomis. 56 proc. teigia, kad **patobulėjo** ir tai įtakoja darbo praktikos pokyčius ir rezultatus. Keturių lyderių grupė džiaugiasi naujų lyderių atsiradimu.
- Mokytojai **tapo** atviresni, dalindamiesi savo profesine patirtimi, labiau pasitikintys savimi. Pasikeitė **pamokų stebėsenos kultūra**, kai kontroliavimo kultūra tampa konsultavimo kultūra, kartu keičiasi mokytojo vaidmuo pamokoje: iš vadovaujančio pamokai – į patarėją, konsultantą.

Užsimezgė **profesinis dialogas** dėl pamokos tobulinimo galimybių, tvarkaraščio tobulinimo, kai dvi dalyko pamokos yra šalia.

„Kolega kolegai“ 2022 m. kovas-balandis

Pravesta ir pastebėta **21 pamoka**.

Savo pamokoje bendradarbiavimo metodus demonstravo **19 pedagogų**.

Skaitymo strategiją išbandė 1 mokytoja.

Demonstruoti bendradarbiavimo metodai:

Durstinys 8

Koncentriniai ratai 7

Mokymosi tempo duetas 2

ŽNS 2

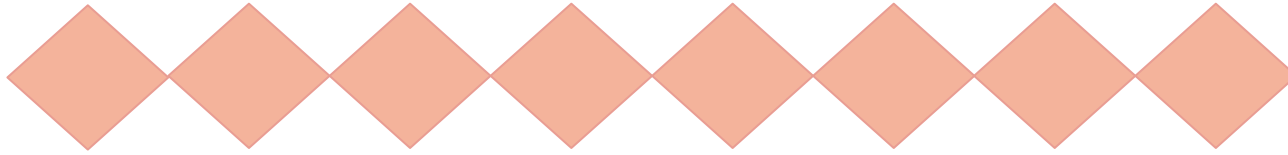
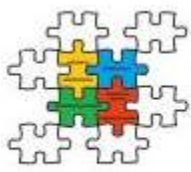
Padėkliukas 3

Minčių žemėlapis 1

Skaitymo strategijos:

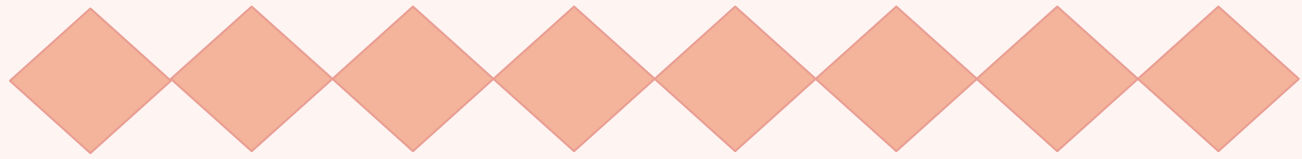
Pamokos citata 1

Einšteino metodas 1

Daugiafunkcinė klasė

- Nuo 2021 m. kovo mėnesio gimnazijos bendruomenė **parinko** patalpas, balandžio-gegužės mėnesiais savais resursais jas **remontavo, sutvarkė** interjerą.
- Nuo 2021 m. rugsėjo mėn. **nupirktas** pirmas komplektas kanceliarinių priemonių, spalio mėnesį sustatyti funkcionalūs baldai, **įsigyta** magnetinė lenta, projektoriaus ekranas, daugiafunkcinis spausdintuvas, garso įranga ir kt.
- Nuo 2021 m. spalio 1 d. mokytojai ir mokiniai **mokosi** daugiafunkcinėje klasėje, kurioje **naudojasi** esamomis priemonėmis, jos papildomos naujais priemonių komplektais ir baldais.

Tolesni veiksmai

- **Tęsti** mokytojų mokymąsi ir dalijimąsi patirtimi stiprinant mokinių mokymą(si) bendradarbiaujant.
- **Siekti**, kad visi be išimties mokytojai naudotųsi daugiafunkcine klase ir drąsiai taikytų bendradarbiavimo metodus.
- **Išbandyti** naujus ir kurti savus metodus.
- Pastebėta, kad mokiniai ne visada suvokia pateiktas užduotis, į jas neįsigilina, todėl **parengta** dar viena, kaip tęstinė KK projekto dalis, mokymų programa „Mokymas mokytis: skaitymo strategijų taikymas teksto suvokimui“ 2022-2024 metams.

